

TERVISEAMET

TERVISEAMET

RAHVA TERVISE JA HEA ELUKESKKONNA NIMEL

Müra üldplaneeringus

Keskkonnatervise osakonna peaspetsialist

Rasmus Pruus

07.09.2020

ASJATUNDLIK

HOOLIV

AVATUD

Mürast Euroopas

- ✓ Hiljutiste raportite alusel põhjustab pikaajaline kokkupuude keskkonnamüraga Euroopas hinnanguliselt 12 000 enneaegset surma ja 48 000 uut südame isheemiatõbe aastas.
- ✓ 22 miljonit inimest kannatab kroonilise kõrge mürahäiringu ja 6,5 miljonit inimest kroonilise kõrge unehäirete all.
- ✓ Lennumüra tagajärjel esineb hinnanguliselt 12 500 koolilapsel koolis õpiraskusi.
- ✓ Keskkonnamüra (st. maantee-, raudtee-, lennuliiklus ja tööstusettevõtted) on üks peamisi terviseriske, mille tagajärjel kaotab Euroopa elanikkond igal aastal hinnanguliselt 1 miljon tervelt elatud eluaastat.

Mürast Eestis

- ✓ 2017. aasta seisuga kannatab Eestis kõrgete müratasemete käes üle 300 000 inimese, mis on üle 22% (iga viies inimene) kogu elanikkonnast. Mürast põhjustatud terviseriske ja mõjusid on varasemalt pigem alahinnatud.

Kus müra käsitleda?

- ✓ Planeeringutes (sh üldplaneeringutes), projektides, kasutuslubades.
- ✓ Välisõhu mürakaartides ja selle alusel koostatud müra vähendamise tegevuskavades.
- ✓ Välisõhu strateegilistes mürakaartides ja selle alusel koostatud müra vähendamise tegevuskavades.

Üldplaneering ja müra

PlanS § 75 lg 1:

- ✓ p 21. Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, **müra**, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine.
- ✓ p 22. **Müra normtasemete kategooriate määramine.**

Müra kategooriad

AÕKS. Lähtuvalt maakasutuse juhtotstarbele:

I kategooria – virgestusrajatise maa-alad

II kategooria – haridusasutuse, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeametuse ning elamu maa-alad, rohealad

III kategooria – keskuse maa-alad

IV kategooria – ühiskondliku hoone maa-alad

V kategooria – tootmise maa-alad

VI kategooria – liikluse maa-alad

*müra kategooriatel erinevad müra normtasemed.

TERVISEAMET

Tallinna linna näitel

Nr	ÜP maakasutus	Müra kategooria
Mustamäe linnaosa		
1	Väikeelamumaa EE	II kategooria
2	Korruselamumaa EK	II kategooria
3	Avatud hoonetevahelise ruumiga korruselamumaa EK R	II kategooria
4	Osakeskused (mikrorajooni keskused) C	III kategooria
5	Üldkasutatavate ehitiste maa Ü	IV kategooria
6	Ärimaa Ä	III kategooria
7	Pargid ja üldkasutatavad rohealad H	I kategooria
8	Transpordimaa LP	-
9	Transpordimaa L	-
10	Eriterritoorium ST	-
11	Eriterritoorium SK	-
12	Tervishoiuasutuste arenguala A-1	II kategooria
13	Korterelamute ja üldkasutatavate ehitiste arenguala A-2	II kategooria
14	Korterelamute ja äriehitiste segahoonestusala A-3	III kategooria
15	Üldkasutatavate ja äriehitiste segahoonestusala A-4	IV kategooria
16	Tootmise ja/või ärifunktsiooniga arenguala A-5	-
17	Elamute ja äriehitiste arenguala A-6	III kategooria
18	Linna/linnaosa keskuse/ äriehitise/elamute arenguala A-7	III kategooria
19	Tallinna Tehnikaülikooli arenguala A-8	II kategooria
20	Tammsaare tee laienduseks reserveeritav ala L-1	-
21	Haljasala ning juurdepääsude ja parkimise ala L-2	-
Paljassaare ja Russalka vahelise rannaala		
22	Kesklinna mitmfunktsiooniline maa C	III kategooria
23	Üldkasutatava ehitise maa A	IV kategooria
24	Elamumaa E	II kategooria
25	Elamu- ja haljasala maa E + HP	II kategooria
26	Elamu- ja ärihoone maa E + B	III kategooria
27	Kaubandus- ja teenindusehitise maa B	IV kategooria
28	Ettevõtlusehitise maa B + T	III kategooria
29	Tehnoehitise maa O	-
30	Raudtee maa LR	-
31	Liiklust teenindava ehitise maa LE	-
32	Jahi- ja reisisadama maa SJ	IV kategooria

ASJATUNDLIK

HOOLIV

AVATUD

Müra siht- ja piirväärtus

- ✓ Müra sihtväärtus - suurim lubatud müratase uute üldplaneeringutega aladel. Üldine eesmärk, mida tuleks saavutada.
- ✓ Müra piirväärtus - suurim lubatud müratase, mille ületamine põhjustab olulist keskkonnahäiringut ja mille ületamisel tuleb rakendada müra vähendamise abinõusid.
- ✓ Üldjuhul on normtasemetes erinevus 5-10 dB.

Müra normtasemed

Müra liik, ühik		Müra piirväärtus $L_{pA,eq,T}$		Müra sihtväärtus $L_{pA,eq,T}$	
		Liiklusmüra [dBA]	Tööstusmüra ^{3,4} [dBA]	Liiklusmüra [dBA]	Tööstusmüra ^{3,4} [dBA]
Müra kategooria	Aeg ²				
I kategooria – virgestusrajatiste maa- alad ehk vaiksed alad	päev	55	55	50	45
	öö	50	40	40	35
II kategooria – haridusasutuste, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande- asutuste ning elamumaa-alad, maatulundusmaa õuealad, rohealad	päev	60 65 ¹	60	55	50
	öö	55 60 ¹	45	50	40
III kategooria – keskuse maa-alad,	päev	65 70 ¹	65	60	55
IV kategooria – ühiskondlike hoonete maa-alad	öö	55 60 ¹	50	50	45

¹ müratundliku hoone teepoolsel küljel;

² päeva- ja ööaeg on vastavalt 7.00–23.00 ja 23.00–7.00;

³ tehnoeadmete ning äri- ja kaubandustegevuse tekitatava müra piirväärtusena rakendatakse tööstusmüra sihtväärtust;

⁴ ehitusmüra piirväärtusena rakendatakse kella 21.00–7.00 asjakohase müra kategooria tööstusmüra normtasemet;

⁵ impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase müra kategooria tööstusmüra normtasemet. Impulssmüra põhjustavat tööd, näiteks lõhkamine, rammimine jne, võib teha tööpäeval kella 7.00–19.00.

Müra ja üldplaneeringu käsitusala piiridest

- Välisõhu müra ei reguleeri ja üldplaneeringu ülesannete hulka ei kuulu:
 - ✓ olmemüra
 - ✓ meelelahutusürituste müra
 - ✓ töökeskkonna müra
 - ✓ riigikaitse tegevusega tekitatud müra
- Üldplaneeringuga ei käsitleta tehnoseadmete müra.

Müratundlikud alad ja hooned

- ✓ Müratundlikud alad: I ja II kategooria.
- ✓ Müratundlikud hooned: elamud, hoolekandeesutused, tervishoiu-, laste- ja õppeasutused ning muud hooned, mis eeldavad madalamaid müra suhtes vaiksmaid.

Müraallikad

- ✓ Liiklus (auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus).
- ✓ **Tööstus**-, teenindus- ja kaubandusettevõtted (tuulikud, viljakuivatid,...).
- ✓ Motospordiringrajad, lasketiirud.

Mürahäiringud

- ✓ Ka keskkonnasõbralik tootmine võib häirivat müra tekitada.
- ✓ Tootmistegevuse iseloom ja tekitatav müratase võib ajas muutuda.
- ✓ KeÜS § 3 lg 1. Ka arvulist normi mitte ületav või arvulise normiga reguleerimata müratase võib inimesi häirida (nt. kaootiliselt esinevad või hetkelised mürasündmused nagu kivide, palkide kukkumised jms tootmisala territooriumil).

Kuidas ennetada müraprobleeme?

- ✓ Kaardistada potentsiaalsed müraallikad.
- ✓ Kaasata ruumilisel planeerimisel aktiivselt kohalikku kogukonda, kompromisslahendused.
- ✓ Uute alade ja objektide planeerimisel lähtuda põhimõttest, et potentsiaalsed müraallikad ja müratundlikud alad jääksid üksteisest võimalikult kaugemale (nt. alade vahele puhveralad, ärimaa funktsioon jms). Võimalusel vältida alade kõrvuti paigutamist.

TERVISEAMET

TÄNAN!

ASJATUNDLIK

HOOLIV

AVATUD